

MONUMENTEN VAN ARUBA 1999

MONUMENTONAN DI ARUBA 1999

MONUMENTS OF ARUBA 1999

MONUMENTEN VAN ARUBA 1999

Hoe is het gesteld met de monumentenzorg op Aruba? Sinds de instelling in 1996 van het Monumentenbureau, een kleine overheidsdienst die valt onder het Ministerie van Cultuur, wordt op drie fronten gewerkt aan behoud en bescherming van het Arubaans cultureel erfgoed. Ten eerste door te zorgen voor betere wetgeving en praktisch uitvoerbare regelingen, b.v. voor de subsidiëring van restauraties. Ten tweede door via inventarisatie en selectie een definitieve lijst van beschermde monumenten op te stellen zodat zicht ontstaat op de uiteindelijke omvang van het monumentenbestand. Door koppeling aan gegevens over de bouwkundige kwaliteit kan vervolgens een meerjarenpagina voor restauraties gestalte krijgen, kan een financiële behoefte geraming worden opgesteld en kan het monumentenbeleid verder worden ingevuld. Als derde, meest opvallende activiteit, begeleidt het Bureau concrete restauratieprojecten, zoals het medio 1998 opgeleverde Eloy Arends- / Colombia-complex. Naast het Monumentenbureau is er de Monumentenraad, die sinds 1994 de Minister van Cultuur adviseert inzake monumentenkwesties. Tenslotte is het Monumentenfonds opgericht, een stichting waarin overheid en particulieren samenwerken. Het Fonds zorgt voor geld, betaalt subsidies uit en helpt particuliere eigenaren met financiering van restauraties. Op beperkte schaal neemt het Fonds ook zelf initiatief door aankoop, restauratie en exploitatie van monumentale panden.

De Stichting Monumentenfonds Aruba kan, mede dank zij haar sponsors, voor 1999 weer een monumentenkalender uitgeven. Evenals in 1998 zijn reproducties van tekeningen afgebeeld, gemaakt in opdracht van de Stichting. Twee Arubaanse kunstenaars, Nigel Matthew en Elvis Tromp hebben, ieder op eigen wijze, een aantal monumentale gebouwen op papier gezet. Over wie zij zijn is in de hiernaast geplaatste tekst enige informatie vermeld. Monumenten staan verspreid over het hele eiland en zijn onderling zeer verschillend. Juist die variatie heeft de Stichting willen laten zien, maar zelfs dan is sprake van een eenzijdige keuze. Want wat verstaan we onder het begrip "monument"? De Monumentenverordening zegt: "zaken welke vóór ten minste vijftig jaar vervaardigd zijn, en die van algemeen belang worden geacht wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap, de geschiedenis van het Land of hun volkskundige waarde". Het gaat dan vooral over monumenten, die als "beschermd monument" staan ingeschreven in het monumentenregister. Deze, minstens "50 jaar oude zaken" betreffen meestal onroerende monumenten, gebouwen dus, maar ook Indiaanse grottekeningen of archeologische vindplaatsen behoren er toe. Er zijn ook "roerende monumenten", bij voorbeeld de Indiaanse voorwerpen in het archeologisch museum. Monumenten zijn dus niet alleen maar gebouwen, maar de kalender beperkt zich er wel toe.

MONUMENTONAN DI ARUBA 1999

Con ta para cu cuido di monumentonan na Aruba?

For di e inauguracion na aña 1996 di e Oficina di Monumento, un servicio gubernamental chikito cu ta cay bao di Ministerio di Cultura, ta ser traha den tres direccion pa mantene y cuida e patrimonio cultural di Aruba. Pa cuminsa, den percura pa miho leyman legislativo y reglanan mas practico den ehecucion, p.e. pa subsidia proyectonan di restauracion. Na di dos luga pa via di inventarisacion y seleccion traha un lista definitivo di monumentonan cu ta den cuido, pa asina haya miho bista tocante e magnitud di tal proyecto. Den agrega mas informacion tocante e cualidad arkitectonico, por yega na realisa un plan pa mas añanan pa restauracion y por yena un calculacion financiero pa asina sigui. Na di tres luga, e actividad cu ta destaca awor, encamina y guia proyectonan di restauracion, manera e compleho Eloy Arends - Colombia Hotel cu mester ta cla mei mei di aña 1998. Banda di e Oficina di Monumento, tin e Consejo di Monumento cu for di aña 1994 ta conseha e Ministro di Cultura tocante asuntoonan di Monumento. Pa finalisa a funda un Fondo pa Monumento, un fundacion den cual gobierno y particularnan ta traha hunto. E Fondo ta percura pa haya fondo, paga subsidio y yuda particularnan cu ta doño den financia e restauracion. Riba un scala limita e Fondo mes ta tuma iniciativa den cumpra, restaura y explota e edificio monumental. E Fundacion Fondo pa Monumento Aruba, por cu yudansa di su sponsonan, atrobe saca un calendar di monumentonan pa aña 1999. Mesos cu na aña 1998 a presenta dibuho y reproduccionnan, segun indicacion di e Fundacion. Dos artista arubano, Nigel Matthew y Elvis Tromp, cada un den su mes forma, a pone riba papel algun di e monumentonan. Tocante nan persona, aki banda tin texto cu informacion. Tur banda di nos isla tin monumentonan plama y cada un ta diferente.

Ta e variacion ey mes ta haci cu e Fundacion kier muntra, ma hasta asina mes tin un escogencia di un banda. Pasobra, kico nos ta compronde cu e palabra "monumento". E decreto of ordenansa di monumento ta splica, "locual a ser construi por lo menos 50 aña pasa y cu ta di interes general y cu ta ser considera pa su bunitesa y su nificacion pa ciencia, pa historia di e pais, o su balor historico. Ta trata aki principalmente di e monumentonan cu ta ser califica como "monumento protegi" y cu ta nota den e registro di monumentonan. Esakinan, "por lo menos 50 aña bieu" ta mayoria di biaha, monumentonan inmovibel, edificionan pues, pero tambe e dibuhoan indian den baranca, o tambe e lugarnan di arqueologia. Tin tambe "monumentonan movibel" e.o. e artefactonan indian den museo arqueologico. Monumentonan pues no ta solamente edificio, e calendar ta poco limita.

MONUMENTS OF ARUBA 1999

What's the score with the preservation of monuments in Aruba?

Since the creation in 1996 of the Monumentenbureau, a tiny government service which comes under the Ministry of Culture, efforts are being made on three fronts to work at preserving and protecting the Aruban Cultural heritage. First of all by providing improved legislation and practicable regulations e.g. subsidizing of restoration work. In the second place by means of stock-taking and selection in order to draw up a definite list of protected monuments so that a clear insight can be gained of the definite size of the monuments inventory. By linking facts regarding the architectural quality it is possible for long-range programmes for restoration to take shape, a financial needs assessment can be drawn up and further completion of the monuments policy can get underway. The third and most eye-catching activity is the supervision by the Bureau of concrete restoration projects such as the completion and delivery mid 1998 of the Eloy Arends-/Colombia complex. Besides the Monumentenbureau there's also the Monumentenraad, which since 1994 the Minister of Culture consults regarding monument affairs. Ultimately the Monumentenfonds was created, which is a foundation in which the government and private individuals collaborate. The Fund provides money, pays subsidies and helps private owners with financing restoration work, and operation of monumental premises.

The Monumentenfonds Foundation of Aruba can also with thanks to its sponsors, publish a monuments calendar for 1999. As in 1998 reproductions of drawings are illustrated which have been made by assignment of the Foundation. Two Aruban artists, Nigel Matthew and Elvis Tromp have each, in their own manner, put a number of monumental buildings on paper. In the opposite text some information regarding who they are is given. Monuments lie spread out over the whole island and vary among themselves. Precisely that variation the Foundation wanted to reveal but even then there is question of a biased choice. For what is understood by the concept "monument"? The monuments Act reads: "matters which have been constructed prior to at least fifty years and which are considered for general interest due to their beauty, their scientific significance, the history of the Nation or their folkloric value." It mainly concerns monuments which are listed as "protected monument" in the monuments schedule. These at least "fifty years old matters" mostly regard immovable monuments buildings that is to say, but also indian cave drawings or archeological sites are also included. There are also "moveable monuments" e.g. the indian utensils in the archeological museum. Consequently Monuments are not only buildings although the calendar sticks to depicting buildings.

Nigel Matthew

De opleiding van Nigel Matthew (Aruba, 1946) vond plaats aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag en aan de Amsterdamse Rietveld Academie. Matthew is in het dagelijkse leven tekenleraar. In z'n werk als kunstenaar is hij vooral tekenaar/graficus. Hij geniet bekendheid als ontwerper van postzegels. Voor wat betreft z'n onderwerpkeuze en de thema's die hem boeien gaat het vaak over het kleine, over de vormrijkdom die hij in de natuur aantreft. Matthew heeft z'n werk geëxposeerd in Aruba, maar ook op Curaçao, in Nederland en in Venezuela.

Elvis Tromp

De in 1962, op Aruba geboren kunstenaar Elvis Tromp combineert z'n artistieke activiteiten met een baan bij de Arubaanse overheid. Hij is autodidact. Van jongs af aan heeft hij vooral geschilderd. Z'n olieverf doeken hebben de zee en het Arubaanse landschap veelal tot onderwerp. Verder maakt hij veel portretten. Regelmatig exposeert hij z'n werk op Aruba, maar ook op tentoonstellingen op Curaçao en in New Orleans hingen z'n schilderijen.

Nigel Matthew

Nigel Matthew a crusa su estudio na Academia Real na Den Haag den arte plastico, tambe cerca Rietveld Academie na Amsterdam. Den su bida diaro e ta maestro di dibuho. Como pintor e ta specialisa den grafico, conoci pa su diseñonan di stamperia caminda e ta scohe temanan tuma for di naturalesa cu un caudel di forman. Matthew a expone su obranan na Aruba, pero tambe na Curaçao, Hulanda y na Venezuela.

Elvis Tromp

E artista Elvis Tromp a nace na Aruba y ta combina su actividadnan artistico cu un trabao na gobierno di Aruba. E ta autodidact. Di hoben caba el a cuminsa pinta. Su obranan pinta oleo mayoria di biaha ta destaca e laman i paisahe arubano, ademas e ta pinta portret. Cu regularidad e ta expone su obranan na Aruba, pero tambe na Curaçao y na New Orleans.

Nigel Matthew

Nigel Matthew (Aruba, 1946) received his academic education at the Royal Academy for Visual Arts in the Hague and at the Rietveld Academy in Amsterdam. In his daily life Matthew is an art teacher. In his work as an artist he primarily is a graphic artist. He is widely known as a stamp designer. Whereas concerns his subjects and themes which fascinate him they often touch on what's tiny, about the abundant shapes awash in nature. Matthew has held exhibitions of his work in Aruba however also in Curaçao, the Netherlands and in Venezuela.

Elvis Tromp

The Aruban artist Elvis Tromp born in 1962, combines his artistic activities with a job at the Aruban government. He is self-educated. From childhood he mainly painted. His oilpaintings theme usually are the sea and the Aruban landscape. He regularly makes many portraits. His work is regularly on exhibition in Aruba but also at exhibitions in Curaçao and his paintings have been on display in New Orleans.